

Lípě z 15. září 1928, pokud jím byli uznáni vinnými Oskar Václav V. zločiny podvodu podle §§ 197, 200, 203 a 197, 199 a) tr. zák., Antonín H. zločinem podvodu podle §§ 197, 199 a) tr. zák. a František Antonín K. zločinem podvodu podle §§ 197, 200, 203 tr. zák., zločinem podvodu podle §§ 5, 197, 199 a) tr. zák. a zločinem nedokonaného svádění k podvodu podle §§ 9, 197, 200, 203 tr. zák. Zároveň vyhověl Nejvyšší soud jako soud zrušovací odvolání státního zastupitelství z povolení podmíněného odkladu výkonu trestů obžalovaných Roberta Sch. a Oskara Václava V-a a tresty těmto obžalovaným uložené prohlásil za nepodmíněné, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Pokud odvolání státního zastupitelství napadá povolení podmíněného odsouzení obžalovaným S-ovi a V-ovi, je v právu a bylo mu vyhověno. Posuzuje otázku, zda jsou tu podmínky § 1 zákona o podmíněném odsouzení při obžalovaném Sch-ovi, postavil se nalézací soud na stanovisko, které zaujal zrušovací jakožto odvolací soud vyřizuje odvolání tohoto obžalovaného z rozsudku z 9. září 1927. Přehlédl však okolnost, jež zcela mění tehda předpokládaný obraz povahy obžalovaného a jež nebyla známa a nemohla tedy býti uvážena při rozhodování o podmíněném odkladu výkonu trestu uloženého rozsudkem starším, že se totiž obžalovaný S. dopustil celé řady těžkých trestných provinění. Právě z mnohosti trestných činů obžalovaného jest však souditi na jeho povahový sklon k prohřešování se proti právnímu řádu a není odůvodněno předpokládati a obžalovaném, že by se i bez výkonu trestu polepšil a vedl řádný život. Vzhledem k zásadě § 265 tr. ř. a k ustanovení § 6 odst. čtvrtý věta 2 zákona o podmíněném odsouzení mělo by arci býti rozhodnuto jednotně o celém trestu uloženém obžalovanému S-ovi oběma rozsudky. Než zásada § 295 tr. ř. nedovoluje tak postupovati v souzeném případě, protože státní zástupce omezuje odvolání jen na rozhodnutí obsažené v rozsudku pozdějším. Mohlo mu tedy také jen v tomto rozsahu býti vyhověno výrokem, že se trest uložený obžalovanému Robertu S-ovi rozsudkem nyní napadeným prohlašuje za nepodmíněný. Také co do obžalovaného V-a platí, že se dopustil dvou trestných činů, jež oba nejsou výronem chvilkového vybočení z mezí právního řádu, nýbrž činy podle své povahy uváženými a připravenými. Ani tu není tedy přes okolnosti zdůrazněné v rozsudku podstatných důvodů k předpokladům § 1 zákona o podmíněném odsouzení, pročez bylo odvolání státního zastupitelství vyhověti.

Čís. 3579.

Podle § 24 zák. ze dne 31. prosince 1874, čís. 5 z. zák. pro Moravu z roku 1875 (silniční řád pro veřejné neerární silnice) mají veškeré povozy bez rozdílu na každé silnici jezdit po levé straně vozové dráhy, nevyžadují zvláštní okolnosti výjimky.

Ridič automobilu, před nímž jede selský povoz a opačným směrem s kopečku rychlým tempem cyklista, z jehož rozpačitého a nejistého

chování se musí řidič poznati, že neví, po které straně se má autu vyhnouti, jest povinen zajeti na svou správnou (levou) stranu silnice a zmírniti rychlost své jízdy tak, by mohl ještě před srážkou automobil zastaviti.

Ustanovení § 335 tr. zák. trestá jakákoliv jednání a opomenutí, jimiž se i jen zvětší nebezpečí pro tělesnou bezpečnost, zdraví nebo život lidí, a nerozeznává, zda bylo nebezpečí to přivoděno osobou nebezpečím dotčenou, či osobou jinou.

Výpočet předpisů, jichž nezachování jest zmatkem, jest v § 281 čís. 3 tr. ř. výčetný; nespadá sem nešetření nebo porušení předpisů §§ tr. ř., které nejsou v § 281 čís. 3 tr. ř. citovány, ani těch, které tam sice jsou uvedeny, ohledně nichž však není v dotčených §§ výslovně stanoveno, že jest jich dbáti pod zmatečností.

Nejde o zmatek čís. 3 § 281 tr. ř. pro porušení předpisu § 248 tr. ř., nebyl-li obžalovaný po výsledku svědka tázán, má-li k výpovědi té co připomenouti, ani, zaznamenal-li zápis o místním ohledání (o hlavním přelíčení, konaném na místě souzeného skutku) udání obžalovaného neúplně a nesprávně (§ 271 tr. ř.).

Vady tohoto druhu nelze uplatniti a odstraniti v zrušovacím řízení, nýbrž žádosti o doplnění a o opravu zápisu o hlavním přelíčení u soudu první stolice.

(Rozh. ze dne 13. září 1929, Zm II 13/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 27. října 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Právní mylnost rozsudku podle § 281, čís. 9 a) tr. ř. dovozuje stížnost hlavně z předpokladu, že stěžovatel zastavil auto jím řízené již na vzdálenost asi tří nebo čtyř kroků od cyklisty Z-ého, takže cyklista najel kolem na stojící již auto, jehož řídití prý nelze z důvodu včasného zastavení stroje vytýkati ani přílišnou rychlost jízdy, ani jinakou neopatrnost. Než onen předpoklad jest v příkrém rozporu nejen s rozsudečným zjištěním, že auto jedoucí středem silnice uhnulo v posledním okamžiku poněkud na pravo, při čemž byl cyklista chladičem auta zachycen . . ., a zastavilo teprve po 71 krocích, nýbrž i s výpovědmi stěžovatele a svědků Dr. L-a, a C-y, kterých se stížnost pro onen předpoklad dovolává. Další námitku stížnosti, že se okresních a menších silnic používá ve středu jich, lze odkázati prostě na § 24 zákona ze dne 31. prosince 1874, čís. 5 z. zák. pro Moravu 1875 (silničního řádu pro veřejné neerární silnice), že veškeré povozy bez rozdílu mají na každé silnici jezdit po levé straně vozové dráhy, nežádají-li výjimky zvláštní okolnosti; takové zvláštní okolnosti nejsou rozsudkem zjištěny a ani spisy k nim nepoukazují; zejména není zápisem o místním ohledání zjištěno, že byla vozová dráha na místě nehody nebo v jeho bezprostředním okolí

zúžena — jak stížnost tvrdí — hromadou šterku. K námitce připojené poukazy, že jízda na banketech (venkovských) silnic jest zakázána a že by takovou jízdou stěžovatelovou vzhledem na to, že před ním jel ve středu silnice povoz, byla silnice úplně zatarasena, jsou nemístné, protože rozsudek nepředpokládá povinnost stěžovatele, zajetí až na levý kraj silnice, nýbrž jen povinnost, zajetí na levou stranu silnice, t. j. na levou polovici vozové dráhy, a protože případné zatarasení silnice nebylo by zasáhlo pravou její stranu, na niž byly řečeným předpisem odkázány povozy jedoucí opačným směrem a po které jel až do osudné chvíle i cyklista Z. Lichou jest i námitka stížnosti, že by byl automobilový provoz úplně znemožněn, kdyby musel automobilista zastaviti před každým cyklistou, jehož na silnici potká, a čekati, až cyklista přejede; neboť rozsudek neodvozuje povinnost stěžovatele k zastavení, správně k přiměřenému zmírnění rychlosti jízdy a k případnému zastavení jen ze skutečnosti, že potkal cyklistu, nýbrž z toho, že před stěžovatelem jel selský povoz a že stěžovatel musel z celého rozpačitého a nejistého chování se cyklisty, jedoucího opačným směrem s kopečku dosti rychlým tempem, poznati, že cyklista vlastně neví, po které straně má autu vyhnouti, takže tu byla situace vyžadující největší opatrnosti a pečlivého šetření předpisu § 45 min. nařízení čís. 81 ř. z. z roku 1910. Ovšem vyslovuje rozsudek dále, že by nebylo došlo ke srážce, kdyby byl cyklista jel dále na své původní straně (t. j. kdyby nebyl — ve vzdálenosti asi 30 kroků od auta stěžovatelova — odbočil ze své levé strany silnice do jejího středu a pak zase — ve vzdálenosti 7—8 kroků od auta — na levou stranu silnice), a v tom že spočívá spoluzavinění cyklisty. Avšak stanovisku rozsudku, že toto spoluzavinění cyklisty stěžovatele neomlouvá, nelze vytknouti důvodně právní mylnost a zřejmě mu ji nevytýká ani stížnost, jejíž vývody snaží se naopak jen dokázati, že tu nebylo jen spoluzavinění cyklisty, nýbrž že srážku zavinil jen cyklista, protože najel na stojící již auto stěžovatele, který si prý dostatečným zmírněním rychlosti — »až za minimum« — zajistil možnost zastaviti auto ještě před srážkou, třebaš jel ve středu silnice. K pouhému spoluzavinění cyklisty, nikoliv k výlučné vině na jeho straně a k nedostatku jakéhokoliv zavinění na straně stěžovatelově poukazovaly by však i okolnosti stížností předpokládané a rozsudkem nezjištěné, že cyklista měl k dispozici 3 m v pravo od vozu stěžovatelova a téměř 2 m v levo od něho, že měl dost místa i času, by pohodlně projel mezi autem stěžovatelovým a povozem před autem jedoucím, a že cyklista mohl, kdyby byl při smyslech, sám zastavením kola a seskočením s něho srážce zabrániti. Než složkou stavu věcí, který hrozil srážkou vozidel a vyvrcholil pak ve skutečnou nehodu, byl i pohyb auta řízeného stěžovatelem na silnici, na které se směrem opačným pohybovalo jízdní kolo cyklisty Z-ého. Jelikož ustanovení § 335 tr. zák. zakazuje, přesněji trestá jakákoliv jednání a opomenutí, kterými se i jen zvětší nebezpečí pro tělesnou bezpečnost, zdraví nebo život lidí, a nerozeznává, zda bylo nebezpečí to přivoděno osobou nebezpečím dotčenou či osobou jinou, byl stěžovatel povinen, čeliti vlastní opatrností, zejména šetřením předpisů proň závazných, tomu, by se nebezpečí přivoděné pro ony právní statky, zejména v osobě cyklisty jeho

neopatrnou jízdou, zejména již odchylkou od strany silnice jemu příslušející nevystupňovalo ve větší míru a nevyvrcholilo ve skutečnou nehodu, an, jak rozsudek zjišťuje, z celého rozpačitého a nejistého chování cyklistova (zabočení do středu silnice ve vzdálenosti 30 kroků a opětne změny směru jízdy ve vzdálenosti 7—8 kroků před autem) musel poznati, že cyklista neví, po které straně má vyhnouti, t. j. že tu jest nebezpečí přivoděné nedostatkem ostražitosti, zejména klidné a účelné rozvahy na straně ohroženého tím cyklisty, takže nemá místa předpoklad jinak ovšem zpravidla přípustný, že, kdo se pohybuje na veřejné silnici, zachová se rozumně, dbá sám dostatečně o svou bezpečnost a učiní sám, čeho třeba, by nepřišel k úrazu. Přes námitky stížnosti nelze proto shledati právně mylným stanovisko rozsudku, že stěžovatel byl — uviděv ve vzdálenosti asi 80 kroků cyklistu jedoucího opačným směrem a poznav z řečených již pohybů cyklisty jeho nejistotu — povinen zajeti na svou správnou (levou) stranu silnice a zmírniti rychlost jízdy tak, by mohl v případě nutnosti včas, ještě před srážkou s cyklistou, automobil zastaviti, a že se stěžovatel dopustil jednání (opomenutí) podle § 335 tr. zák. trestného tím, že — ačkoliv si musel pokud se týče při náležité pozornosti mohl uvědomiti nebezpečnost svého jednání (opomenutí) — jel dále nejen středem silnice, nýbrž i rychlostí větší než 20 km za hodinu, t. j. rychlostí převyšující minimum rychlosti a takovou její míru, při níž lze každým okamžikem zůstatí státi, jakou předpokládá stížnost.

Při neodůvodněnosti právních námitek mohla by stížnost míti úspěch jen, kdyby dokázala, že rozsudek je stížen některým z uplatňovaných zmatků formálních. Než ani toho stížnost nedokázala. Šetření předpisů trestního řádu a zásad trestního řízení jest povšechně zabezpečeno ustanovením § 281 čís. 4 tr. ř., podle něhož nastává zmatečnost rozsudku nešetřením toho kterého z oněch předpisů (zásadních pravidel) jen, bylo-li šetření jeho připomenuto nalézacímu soudu návrhem stěžovatele nebo tím, že stěžovatel odporoval jeho nešetření a že nalézací soud přes návrh aneb odpor stěžovatelův usnesl se na vadném postupu. Výjimku z tohoto pravidla tvoří zejména i předpisy trestního řádu, které má na zřeteli ustanovení § 281 čís. 3 tr. ř. Nezachování předpisů těch působí zmatečnost rozsudku i bez onoho předpokladu. Než výpočet předpisů těch v § 281, čís. 3 tr. ř. je výčetný, takže není zmatkem podle čís. 3 nešetření nebo porušení předpisů oněch §§ tr. ř., které tam vůbec nejsou citovány, ani oněch předpisů, které jsou sice obsaženy v §§ tam uvedených, ohledně nichž však není v dotčených §§ výslovně stanoveno, že jest jich dbáti pod zmatečností. § 248 tr. ř. není v 281 čís. 3 tr. ř. vůbec citován. Proto je stížnost na omylu, vytýká-li rozsudku zmatečnost z důvodu, že stěžovatel nebyl, jak v § 248 tr. ř. nařízeno, po výsledku toho kterého svědka tázán, má-li k výpovědi té co připomenouti, takže netřeba vypořádati se s výtkou, že opačný záznam zápisu o hlavním přelíčení neodpovídá skutečnosti. Vytýká-li stížnost v této souvislosti také, že svědci vypovídali česky a že obžalovaný česky neumí, sluší jí připomenouti, že se rozsudkový výrok opírá, pokud jde o svědky, jen o výpovědi svědků C-y a Dr. L-a a že tito vypovídali v jazyku německém. Stížností dále citovaný § 271 tr. ř. jest v § 281, čís. 3 tr. ř.

uveden, avšak z předpisů jeho jest s vyhrůžkou zmatečnosti spojeno jediné ustanovení, že jest o hlavním přelíčení zříditi zápis, který podepíše předseda a zapisovatel. Nešetření tohoto předpisu není a nemohlo býti stížností tvrzeno. Ostatní předpisy uvedené v § 271, zejména předpis jeho druhého odstavce o rozsahu záznamů o odpovědích obžalovaného a o výpovědích svědků neobsahují vyhrůžky zmatečnosti, takže jest pochybenou i další výtká opřená o § 281, čís. 3 tr. ř., že rozsudek je zmatečným, protože zápis o místním ohledání, přesněji o hlavním přelíčení, konaném na místě souzeného skutku, zaznamenal udání stěžovatelovo neúplně a nesprávně. Vady tohoto druhu nelze vůbec uplatniti a odstraniti cestou zrušovacího řízení, nýbrž jen žádostí o doplnění a o opravu zápisu o hlavním přelíčení řízenou na soud prvé stolice. Takovou žádost stěžovatel nepodal a, jelikož proto nedošlo k doplnění (k opravě) zápisů, jest předpokládati, že záznamy zápisů o hlavním přelíčení jsou úplné a správné.

Čís. 3580.

Násilí ve smyslu § 81 tr. zák. nemusí býti bezprostřední; jest třeba jen, by alespoň nepřímo bylo namířeno proti úřední osobě; stačí vytržení věci z ruky soudního vykonavatele, který ji uchopil za účelem zabavení.

Není třeba, by se vrchnostenská osoba pokusila odpor přemoci a by za tím účelem použila protinásilí, ani, by sama byla přemožena.

(Rozh. ze dne 13. září 1929, Zm II 54/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 28. prosince 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 81 tr. zák. a přestupkem proti veřejným zařízením a opatřením podle § 312 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Rozsudek zjišťuje že soudní vykonavatel R. chtěl obžalovanému zabaviti kabát, což obžalovaný věděl a R-ovi nadával, že pak R. kabát uchopil a chtěl s ním odejít řka, že jej dá do úschovy u obecního úřadu v P., a tu že obžalovaný k němu přiskočil a vytrhl mu kabát z rukou násilně a, poněvadž pak matka obžalovaného tvrdila, že zabavený kabát jest jejím majetkem a že jej koupila a teprve jej splácí, nevzal R. kabát sebou, nýbrž nechal jej v bytě obžalovaného. Tvrdí-li zmatečnou stížnost, že soudní vykonavatel neměl v úmyslu kabát zabaviti a skutečně odnésti, tvrdí tak proti výslovnému a po zákonu (§ 270 čís. 5 tr. ř.) odůvodněnému zjištění rozsudkovému. Pravda je, že rozsudek nezjišťuje, že R. vyzval obžalovaného a jeho matku k vydání kabátu; než výslovného vyzvání nebylo zapotřebí, ano je zjištěno, že obžalovaný věděl, že jest mu jednati s osobou jmenovanou v § 68 tr. zák., jelikož R. mu hned při svém příchodu doručil usnesení o povolení exekuce a mimo